

OTA PAVEL - SMRT KRÁSNÝCH SRNCŮ

LITERÁRNÍ TEORIE

Literární druh a žánr:

soubor vzpomínkových povídek (próza, epika)

Literární směr:

poprvé vydáno r. 1971 – závěr autorova života; česká poválečná próza

Slovní zásoba:

spíše hovorový jazyk; občas také vulgární výrazy

Stylistická charakteristika textu:

neobvyklé kontrasty tragických a komických prvků

Vypravěč:

vypravěčem je sám autor – účastník děje (-ich forma) – vypráví osudy své rodiny

Postavy:

LEO POPPER: otec Oty Pavla; neobyčejný židovský obchodník; KAREL PROŠEK: zkušený pytlák splynutý s přírodou; MAMINKA: matka Oty Pavla;

OTA PAVEL: vypravěč, syn Lea Poppera; HUGO a JIRÍ: bratři Oty Pavla

Děj:

vybrané povídky: NEJDRAŽŠÍ VE STŘEDNÍ EVROPĚ – vypráví o nevýhodném obchodu Lea Poppera, který koupil rybník téměř bez ryb → bývalému majiteli se pomstil prodejem ledničky bez vnitřku; VE SLUŽBÁCH ŠVÉDSKA: popisuje otcovu podnikavost a úspěšnost v prodeji vysavačů a ledniček švédské firmy Electrolux; SMRT KRÁSNÝCH SRNCŮ: otec jde za okupace ulovit srnce, aby se před odchodem do koncentračního tábora pořádně najedli → jde o mimořádně nebezpečnou akci, která se však podaří; KAPRI PRO WEHRMACHT: během okupace seberou nacisté Leu Popperovi jeho rybník → on však stále chodí své kapry krmit a jednoho dne je všechny vyloví → Němci poté s velkou slávou rybník vyloví, ale nic v něm nenajdou; OTÁZKA HMYZU VYŘEŠENA: vyprávění o otcových poválečných obchodních aktivitách s mucholapkami; PRASE NEBUDE!; KRÁLÍCI S MOUDRYMA OČIMA, aj.

Kompozice:

různá vydání knihy obsahovala rozdílné počty povídek, většinou 7, 8 nebo 9

Prostor:

Křivoklátsko; Buštěhrad u Kladna

Čas:

především za 2. světové války, částečně i po válce

Význam sdělení (hlavní myšlenky díla):

obraz venkovského života za okupace; nacistický útlak z dětského pohledu

LITERÁRNÍ HISTORIE - společensko-historické pozadí vzniku

Politická situace (mocenské konflikty, aj.):

zahájení stavby Berlínské zdi (1961); Šestidenní válka Izraele proti koalici arabských států (1967); vojska Varšavské smlouvy vstupují do Československa (1968)

Základní principy fungování společnosti v dané době:

Po r. 1948 začínající nesvoboda projevu a potlačování politických odpůrců komunistickým režimem; rostoucí nespokojenost s režimem těsně před a po roce 1968

Kontext dalších druhů umění:

FILM: Miloš Forman (1932) – český režisér žijící v USA; Rudolf Hrušínský (1920-1994); HUDBA: Karel Gott (1939)

Kontext literárního vývoje:

probíhalo obdobím poválečné literatury

AUTOR

Život autora:

Ota Pavel (1930-1973) – vl. jménem Otto Popper; český prozaik, sportovní reportér a novinář; nar. se v Praze (otec byl židovský obchodník) → stěhování do Buštěhradu u Kladna → za 2. světové války žil po transportu bratrů a otce do koncentračního tábora sám s matkou → krátce byl horníkem → válku přežila celá rodina → obchodní a jazyková škola → trenérem mládežnického hokejového týmu a sport. redaktorem v Československém rozhlasu (1949-56) → práce redaktora + začátek literární tvorby v různých časopisech → mnoho pracovních cest (USA, Francie, Švýcarsko, SSSR) → r. 1964 u něj propukla duševní choroba → od r. 1966 v invalidním důchodu → psychiatrické léčebny → zemřel v Praze r. 1973 na infarkt; ZAJÍMAVOSTI: některá jeho díla (Zlatí úhoři; Smrt krásných srnců) byla úspěšně zfilmována; v Buštěhradu u Kladna je na jeho počest zřízeno muzeum

Vlivy na dané dílo:

autobiografické prvky; vzpomínky na dětství; otec Leo Popper a ostatní členové rodiny; láska k přírodě a rybolovu

Vlivy na jeho tvorbu:

zájem o sport; zážitky z dětství; láska k přírodě

Další autorova tvorba:

tvořil zejména kratší prózu; např. Dukla mezi mrakodrapy (fotbalové téma); Jak jsem potkal ryby; Pohádka o Raškovi (také sportovní téma); POSMRTNĚ VYDÁNO: Zlatí úhoři (soubor povídek), aj.

Inspirace daným literárním dílem (film, dramatizace, aj.):

FILM: Smrt krásných srnců (čs. film; 1986) – režie: Karel Kachyňa; hrají: Rudolf Hrušínský, Karel Heřmánek, Jiří Krampol, Jan Přeučil, aj.

LITERÁRNÍ KRITIKA

Dobová kritika díla a její proměny:

dnes je tento soubor povídek hodnocen velice kladně a je řazen mezi vrcholná autorova díla